

Cuprins

1. VIOLENȚA	11
1.1. Definiție.....	11
1.2. Conceptul de victimologie – clasificări conceptuale și terminologice.....	12
1.3. Caracteristici ale violenței	18
1.4. Violența și boala psihică	19
1.4.1. Conceptul de boală psihică	19
1.4.2. Motivația violenței.....	20
1.4.3. Dinamica secvențelor comportamentale.....	20
1.4.4. Ipostaze clinice ale agresivității.....	21
1.5. Evaluarea violenței	25
2. TRAUMA PSIHICĂ.....	27
2.1. Definiție.....	27
2.2. Experiența psihotraumatică – factor etiologic al tulburărilor psihice	29
2.2.1. Influențe psihotraumatice.....	30
2.2.2. Suprasocializarea	30
2.2.3. Subsocalizarea	30
2.2.4. Factori biologici genetici și dobândiți.....	31
2.3. Modelul de desfășurare al traumatizării psihice	31
2.4. Sindroame ale psihotraumatologiei	35
2.4.1. Sindromul de stres posttraumatic	35
2.5. Cercetarea consecințelor traumei conform modelului desfășurării.....	37
2.5.1. Abordarea obiectivă a traumei	38
2.5.2. Abordarea subiectivă a traumei	43
2.6. Terapia traumei.....	46
2.6.1. Prevenția.....	46
2.6.2. Reguli pentru terapia traumei.....	48
2.6.3. Măsuri complementare pentru terapia traumei	51
2.7. Tratamentul farmacologic	52
3. CAUZELE ȘI FACTORII DE RISC AI VICTIMIZĂRII	57
3.1. Cauze individuale	57
3.1.1. Tipologii temperamentale.....	58
3.2. Cauze generale.....	66
3.2.1. Cauze sociale	66
3.2.2. Cauze de mediu	68
3.2.3. Cauze culturale	69
3.3 Cauze specifice.....	70
3.3.1. Cauzele violenței asupra copilului.....	70

3.3.2. Cauzele violenței asupra femeii.....	74
3.3.3. Cauzele violenței asupra vârstnicilor.....	75
3.3.4. Cauze ale victimizării străinilor.....	75
3.3.5. Cauze ale victimizării specifice conflictelor militare, etnice și stării de război.....	76
3.3.6. Cauzele violului.....	76
3.3.7. Uciderea femeii de către soț (și/sau a soțului de către soție).....	79
3.3.8. Cauzele incestului.....	79
3.3.9. Cauzele suicidului.....	81
3.3.10. Cauzele accidentelor de muncă.....	84
3.3.11. Cauzele accidentelor de circulație.....	87
3.3.12. Malpraxisul medical.....	89
3.4. Factori de risc ai victimizării.....	97
4. FORME DE VIOLENȚĂ.....	101
4.1. Preliminarii.....	101
4.2. Clasificarea violenței.....	103
4.3. Forme de manifestare a violenței în familie.....	104
4.4. Victimizarea străinilor.....	128
4.5. Victimizarea specifică conflictelor militare, etnice și stării de război.....	129
5. EFECTELE ȘI IMPLICAȚIILE PSIHOLOGICE ALE ACTULUI AGRESIONAL ASUPRA VICTIMEI.....	132
5.1. Preliminarii.....	133
5.2. Persoane predispuse la stres posttraumatic.....	135
5.3. Reacții caracteristice ale stresului post-traumatic.....	137
5.4. Condițiile ca un eveniment traumatic să fie perceput ca stresant.....	140
5.5. Mecanismele de apărare ce protejează victima supusă violenței.....	143
5.6. Efectele și consecințele victimizării.....	145
5.6.1. Efecte individuale.....	146
5.6.2. Efecte sociale.....	148
5.7. Consecințele psihologice ale victimizării.....	149
5.7.1. Consecințe individuale.....	150
5.7.2. Consecințe sociale.....	158
5.8. Victimele violenței conjugale. Consecințe și costuri.....	159
5.9. Efecte traumatizante în cazul violului.....	160
5.10. Considerații finale. Analiza generală a efectelor victimizării.....	163
6. CUPLUL PENAL VICTIMĂ-AGRESOR.....	165
6.1. Aspecte introductive.....	165
6.2. Variante ale relației agresor-victimă.....	168
6.3. Psihologia cuplului victimă-agresor.....	170
6.4. Examinarea unor relații victimă-agresor.....	173
6.4.1. Legăturile de familie.....	173
6.4.2. Legăturile sociale.....	174
6.4.3. Legăturile culturale.....	174
6.5. Victima.....	174
6.5.1. Definiția victimei.....	174
6.5.2. Clasificarea victimelor.....	176
6.5.3. Accepțiuni ale noțiunii de victimă.....	188
6.5.4. Victima și criminalitatea.....	189

6.5.5. Victima și victimitatea	190
6.5.6. Victima și victimizarea.....	191
6.5.7. Tipuri de victimizare	192
6.5.8. Devictimizarea.....	193
6.5.9. Noțiunea de victimă ca subiect pasiv	193
6.5.10. Clasificarea subiecților pasivi ai infracțiunii	195
6.5.11. Rolul victimei în producerea infracțiunii.....	196
6.5.12. Categoriile de victime. Particularități specifice	202
6.5.13. Personalitatea victimei	222
6.6. Agresorul	226
6.6.1. Definiție	226
6.6.2. Modele explicative ale conduitei agresive	227
6.6.3. Tipuri de agresori	231
7. DIADA TERORISM - CRIMINALITATE ORGANIZATĂ	241
7.1. Terorismul	241
7.1.1. Introducere	241
7.1.2. Terorismul contemporan	241
7.1.3. Definiție	242
7.1.4. Elemente caracteristice ale terorismului	243
7.1.5. Cauze care generează și favorizează extinderea terorismului.....	245
7.1.6. Cauze noi specifice perioadei actuale	248
7.1.7. Clasificarea actelor teroriste	249
7.1.8. Caracteristici privind exacerbarea fenomenului terorist.....	252
7.1.9. Structurarea unor grupări și organizații teroriste	252
7.1.10. Megaterorismul.....	254
7.1.11. Forme, metode și procedee folosite de teroriști.....	260
7.1.12. Combaterea terorismului.....	261
7.2. Criminalitatea organizată	262
7.2.1. Preliminarii.....	262
7.2.2. Definiție	263
7.2.3. Cauzele proliferării criminalității organizate	264
7.2.4. Forme de manifestare a criminalității organizate.....	265
7.2.5. Trăsături specifice ale organizațiilor criminale.....	266
7.2.6. Combaterea criminalității organizate	268
8. EXPERTIZA MEDICO-LEGALĂ PSIHIATRICĂ.....	269
8.1. Definiție.....	269
8.2. Rolul expertizei psihiatrice	269
8.3. Tipuri de expertiză.....	270
8.4. Principii în activitatea de expertiză.....	272
8.5. Obiectivele generale ale expertizei medico-legale psihiatrice	273
8.6. Cadrul juridic și organizatoric	275
8.7. Desfășurarea expertizei medico-legale psihiatrice	275
8.8. Etape ale expertizei medico-legale psihiatrice	276
8.9. Raportul de expertiză	277
8.10. Reglementarea metodologică a expertizei medico-legale psihiatrice.....	279
8.11. Factori de eroare	282
9. EXPERTIZA PSIHOLAGICĂ	283
9.1 Definiție.....	283

9.2. Investigația psihologică în expertiza și psihologia judiciară.....	285
9.2.1. Scop și deziderat în expertiza psihiatrică	285
9.2.2. Considerații psihologice asupra problematicii discernământului	289
9.3. Examinări paraclinice în expertiza psihiatrică.....	291
9.4. Rolul investigației psihologice în expertiza psihiatrică.....	293
9.5. Reguli în expertiza psihologică.....	294
9.6. Fazele clinice ale expertizei psihologice.....	295
9.7. Caracteristici și noțiuni specifice ale expertizei psihologice clinice	295
9.8. Funcțiile psihodiagnozei clinice.....	298
9.9. Metode și tehnici de investigație psihologică	299
9.10. Posibilități, limite și obiective ale investigației psihologice pe terenul psihologiei judiciare	303
9.11. Instrumentar de psihodiagnoză – testul standardizat	305
9.11.1. Metoda RORSCHACH	305
9.11.2. Testul SZONDI.....	308
9.11.3. Testul LÜCHER	311
9.11.4. M.M.P.I.....	313
9.11.5. T.A.T.	316
9.11.6. Testul ROSENZWEIG.....	317
10. SISTEMUL JURIDIC – REGLEMENTĂRI, INSTITUȚII, RESPONSABILITĂȚI	321
10.1. Stadiul legislației în România	321
10.2. Tratatе internaționale cu implicații în domeniul victimologiei	321
10.3. Organizarea legislativă în România	325
10.3.1. Sistemul legislativ și juridic în România	325
10.3.2. Instituții și organizații implicate în prevenirea și combaterea victimizării.....	325
10.3.3. Acte normative ce reglementează măsurile de protecție a victimelor infracțiunilor.....	326
10.3.4. Măsurі de prevenire și combatere a traficului și consumului ilicit de droguri prevăzute de Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000	326
10.3.5. Măsurile de protecție a victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 678/2001	327
10.3.6. Măsurile de protecție a victimelor infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 211/2004	328
10.3.7. Legea 272/2004 privind respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului.....	332
10.3.8. Principiile Convenției Consiliului Europei privind despăgubirile victimelor infracțiunilor violente.....	335
10.3.9. Măsurile de protecție a victimelor infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 25/09.03.2012 privind modificarea și completarea legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie	336
10.4. Încadrarea penală a consecințelor traumatismelor	339
11. ACTIVITATEA DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A VICTIMIZĂRII	343
11.1. Conceptul de prevenire a victimizării.....	343
11.2. Previzibilitatea victimizării	344

11.3. Prevenția victimologică generală și specială.....	345
11.3.1. Prevenția victimologică generală.....	346
11.3.2. Prevenția victimologică specială.....	346
11.4. Necesitatea instituțiilor specializate în profilaxie.....	347
11.5. Strategii preventive și de contracarare a victimizării.....	347
11.6. Măsuri pentru evitarea riscurilor victimale.....	349
11.6.1. Măsurile de protecție socială.....	349
11.6.2. Măsurile de autoprotecție.....	349
11.7. Recomandări preventive din practica judiciară, referitor la evitarea victimizării.....	351
11.8. Psihologia și prevenirea efectelor victimizante ale acțiunilor omenești.....	356
11.9. Abordarea preventiv-protectivă individuală.....	357
11.9.1. Teamă de infracțiune.....	357
11.9.2. De ce le este frică oamenilor de infracțiune?.....	358
11.9.3. Când și unde le este oamenilor teamă de infracțiune?.....	359
11.9.4. Căror persoane le este frică de infracțiune.....	359
11.9.5. Prevenția suicidului.....	361
11.10. Abordarea preventiv-protectivă colectivă.....	362
11.11. Prevenția violenței generate de bolnavul psihic.....	363
12.VIOLENȚA – O REALITATE PREZENTĂ – STUDII DE CAZ.....	365
Anexa 1.....	365
Anexa 2.....	371
Anexa 3.....	374
Anexa 4.....	380
Anexa 5.....	385
Bibliografie.....	391